

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

ביצה דף מ

עניין: מדבריות ובייתות

בניהו

ונראה לפרש דרך רמז צברייתא כי אנשי ישרא נחלקים
לשני כיתות כה אחת הם תלמידי חכמים, ואו
נקראים מדבריות כי עסקם ומלאכתם בדיבור, וכמ"ש
בזוה"ק בהקדמת בראשית דף יו"ד ע"פ מי זאת עולה מן
המדבר דדריש לה לשון דבור, כד"א ומז"בך נאווה בהוא
דבור בשפון איהי עולה וכו' ע"ש. וכת הגניה הם בעלי
בתי שם העשירים העוסקים לעורך פרנסת בתיהם,
ואתקראים בייתות. ואמר מדבריות או החכמים כל שיואלוה
בפסח כלומר צפה סח דכתיב בצעלי תורה כי חיים הם
למולאיהם למולאש צפה, ורועות באפר פרנסתם דלה ורזה
מאד כמ"ש התנא כך היא דרכה של תורה פת במלח
תחל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן ובתורה אתה
עמל, וכן מלינו מפורש על כמה תנאים שהיה מאכלם
פחות שבמאכלים ואין נהנים מהנאות עוה"ז, ורמז"ד
מאכלו קב חרובין משבת לשבת, וחזקיה הע"ה היתה סעודתו
ירק, וכן בכלהו רבנן, וזהו באפר סעודה פחותה, או באפר
בהפוך אחוון בפאר שיונקים מן התפארת בסוד ואתם
הדבקים בה' אהיכם, ונכנסות ברביעה הראשונה, כי ידוע
ד' חלקים יש לתורה שהם פרד"ם, וכך סדרם לפי מעלתם
הסוד רביעה ראשונה, הדרש רביעה שניה והוא בגגלה,
והרמז רביעה שלישית, והפשט רביעה רביעית, ושלש אה הם
בחלק הגגלה והם מלבד שעוסקים בחלק הגגלה בשלשה
הנז' אה גם נכנסים ברביעה ראשונה הוא חלק הסוד
הנסתר, ואו הן בייתות או העשירים בעלי בתי כל
שיואלוה ורועות חוץ לתחום שעסקם בעוה"ז שהוא חוץ
לתחום עסק התורה שנתנה לנו מן הבינה שהיא נקראת
תחום חותם חומת כידוע, אך על ידי עסקם באמונה וגם
מחזיקים ביד ת"ח באות ולמות בתוך התחום שיש להם חלק
בעסק התורה, כמ"ש רז"ל עמיד הקב"ה לעשות לל וחופה
לבעלי המלות עם בעלי תורה, שנאמר כי כלל החכמה
כלל הכסף, שגם הם חלקם **בחיים** :

בן יהוידע

ולכן נרמז כאן אותיות בן. ונ"ל צמ"ד לכן מסכתא זו
נקראת צפי הכל צמס צילה וקשה דהו"ל לקראה צמס
יו"ט וכן היא נקראת במקלת צמפרי הראשונים אך נראה
בחרו לקרותה צמס צילה בתיבה הראשונה של המשנה
לרמזו כמו שהתרנגולת דרכה להוליד צילה בכל יום כן
הלומד מהכתא יוליד ממנה חדושי תורה בכל יום וכמו
שהצילה נולד ממנה אפרוח כן חדושי תורה חדוש נולד
מחידוש ע"ד שאמרו בינה שמבין דבר מתוך דבר. גם